

GEZ

KARTA ADRESOWA ZABYTKU NIERUCHOMEGO

3. Miejscowość
DRYŻYNA

1. Nazwa

BUDYNEK MIESZKALNY

2. Czas powstania

4 ćw. XIX WIEKU

8. Fotografia z opisem wskazującym orientację albo mapa z zaznaczonym stanowiskiem archeologicznym

4. Adres

Dryżyna 25/26

5. Przynależność administracyjna
województwo **lubuskie**

powiat **wschowski**

gmina **Szlichtyngowa**

6. Formy ochrony

Ustalenie ochrony w zmianie miejscowego planu zagospodarowania przestrzennego Gminy i Miasta Szlichtyngowa, w części dotyczącej wsi Dryżyna (Dz. Urz. Woj. Lubuskiego nr 25A, poz 266).

Widok na elewację północną i wschodnią.

Historia.

Po raz pierwszy nazwa wsi wymieniona w roku 1395 jako *Drisiny*. Przez wieki wielokrotna zmiana nazwy wsi-*Ottendorf* (1420 r.), *Othendorw* /1437/, *Draszyna* (1499 r.), *Drazina* (1512 r.), Drezyna (1531), *Dreszina* (1563 r.), *Attnedorf* (1944 r.). W 1395 roku wymieniony Jarand Wyskota z żoną Henryką. W 1420 roku dobra należą do Janusza Ledlow, syna Piotra Młodszeo. W 1499 roku dobra należą do Jerzego i Jana Kotwicz. W 1512 roku wymieniony Jan Górowski, który część gruntów sprzedał Judycie Toszewej. W 1566 roku dobra posiada Sebastian Kotwicz. W XVIII wieku majątek w rękach rodziny Gurowskich herbu Wczele. Najslawniejszym z rodu był Rafał hrabia Gurowski (1716 Kościelec - 08.04.1797 Dryżyna), który zamieszkiwał Dryżynę w latach 1758-1797. Najstarszy syn kasztelana poznańskiego Melchiora i Zofii z domu Przyjemska. W 1752 roku ożenił się z Ludwiką Tworzyańską, kasztelaną przemęcką. W 1787 roku z rąk króla pruskiego Fryderyka Wilhelma II otrzymał dziedziczny tytuł hrabiego wraz z pruską odmianą herbu. Dziedzicem dóbr został syn Rafała, Władysław (28.10.1769 Dryżyna-19.02.1818-Russocice). Ożeniony z Genowefą Cielecką herbu Zaremba (1790-13.06.1844). Ich syn Mikołaj Napoleon hrabia Gurowski (27.11.1806) był kolejnym dziedzicem na Dryżynie. Ożeniony z Jadwigą Janiną Teresą Cielecką z Cielczy (27.11.1808). W latach 1975–1998 miejscowość administracyjnie należała do województwa leszczyńskiego.

Opis.

Obiekt parterowy ze ścianką kolankową, założony jest na rzucie wydłużonego prostokąta na osi wschód-zachód, nakryty dwuspadowym dachem z pokryciem z dachówki ceramicznej. Budynek murowany z cegły, otynkowany, ustawiony na wysokim cokole. Elewacja symetryczne, osi wyznaczają otwory okienne. Elewacja szczytowa trzyczęściowa z prostokątnymi oknami w przyziemiu, małymi okienkami w części ściany kolankowej i z dwoma otworami okiennymi w partii poddasza flankowanymi blendami zamkniętymi łukiem pełnym. Detal architektoniczny elewacji tworzy gzyms międzykonndygnacyjny oraz gzyms wieńczący. Otwory okienne w szczycie ujęte są w opaski okienne.

Wartości.

Budynek prezentuje wartości zabytkowe, wartość artystyczną, historyczną i naukową. Jest przykładem wiejskiej architektury mieszkalnej z przełomu XIX i XX wieku.

Stan zachowania.

Obiekt zachowany w dobrym stanie, w historycznej bryle, kubaturze, wraz z kształtem dachu. Zachowana historyczna kompozycja, artykulacja elewacji, proporcje. Dach budynku z zachowaniem krycia z dachówki ceramicznej karpiówki. Wnętrza zmodernizowane przy użyciu współczesnych materiałów: ściany, oświetlenie, instalacje wentylacyjne, c.o. Budynek na bieżąco użytkowany, w dobrym stanie technicznym. Wprowadzone zmiany w wprowadzeniu okien PCV i bez podziałowych są niekorzystne dla wartości obiektu. Budynek traci czytelność i spójność stylistyczną z architekturą okresu w jakim powstał.

Postulaty dotyczące konserwacji.

W oparciu o art. 27 ustawy z dnia 23 lipca 2003r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami, formułuje się następujące postulaty konserwatorskie: bezwzględnej ochronie konserwatorskiej podlega kompozycja założenia, bryła obiektu, gabaryty, artykulacja elewacji oraz kształt dachu wraz z zastosowanymi technologiami. W trakcie prac należy dążyć do przywrócenia pierwotnego wyglądu elewacji, w tym odtworzenie historycznej kolorystyki i materiałów. Nie dopuszcza się docieplenia elewacji budynku styropianem. Należy prowadzić systematyczną kontrolę stanu zachowania pokrycia dachowego, udrażniać system odprowadzania wód opadowych.

Bartosz Idryjan**20.09.2021r.**